

foto Ria Dubbeldam

Beverbad

We hebben enkele jaren achter de rug waarin we in onze natuurgebieden een beek vooral beleefden als een soort met bladeren bedekte greppel die onze wandeling door het bosgebied bemoeilijkte. Aanhoudende droogte (weet u nog) heeft wel geleid tot allerhande vernattingsprojecten. Nou. Dat hebben we geweten.

Na een moesson van bijna anderhalf jaar zijn al onze bodems weer aardig verzadigd met het kostbare vocht. Vele terreineigenaren en boeren wisten niet meer waar ze hun nattigheid kwijt moesten. Vele in de afgelopen jaren gedempte greppels en afwateringsvoorzieningen zijn weer rücksichtslos opengegooid.

Met dit in gedachten vroegen wij ons af wat er in dit mooie natuurterrein aan de hand is. U ziet een on-Hollands tafereel van kolkend water dat uit een meertje fluks wegstroomt over een bed van rotsen en keien. Eén, twee jaar geleden een onvoorstelbaar verfrissende ervaring, beseften we toen we erdoorheen waadden. Wat is hier aan de hand?

a. Dit is een inmiddels antiek beveruitzetmeertje dat vijfendertig jaar geleden is aangelegd om uit te zetten bevers alvast een ingerichte biotoop aan te bieden.

b. Dit is een overloop van een stuwmeertje dat dankzij de stortbuien weer volop functioneert en thans ook de nabijgelegen beheerschuur van de broodnodige elektriciteit voorziet.

c. Hier ziet u een kopie van een Zuid-Limburgse beekoversteek van een kloompepad, dat in een filmdecor voor 'Glück auf den Tweeden' nabij Bussum is nagebouwd.

d. Heel bijzonder, dit is een vistrap aan een meertje in de Achterhoek, waarvoor de plaatselijke hengelclub de sponsoring heeft geregeld in ruil voor een permanente vergunning. Daarna heeft het arme waterschap het aangelegd.

e. Dit is nu een infiltratieven, de moderne manier om het zuivere kwelwater uit het Apeldoorns kanaal door infiltratie in Veluwe vennen tot drinkwater te filteren, zonder de Veluwe beken te laten verdrogen.

Praktij kraadsel door Erwin Al en Ido Borkent, met dank aan Ria Dubbeldam voor het idee en de foto.

Antwoord
 Het bevers zijn inmiddels gemeengoed in Nederland. Het uitzetprogramma dat in 1988 begon met enkele dieren in de Biesbosch, later aangevuld in de Gelderse Poort, het Maasdal en het Hunzedal, is tot spijt van menig waterschap een groot succes geworden. Bij dat uitzetten zijn echter geen complete biotopen ingericht, dat mochten de drukke beverbaasjes zelf regelen. Wel is er toegezien op voldoende wilgen en andere begroeiing waar ze mee aan de slag konden. Een stuwmeertje voor stroompompwerking? Is nog niet bekend in Nederland. En meertjes aanleggen voor een filmdecor... dat gelooft u zelfs niet. Vistrap zou kunnen, maar die zijn echt dieper en meer beschut. Aldus deduceren op basis van kletsboek begint u het al gelijk: hier gaat het om een heus drinkwaterproject op de Veluwe. Antwoord e. is het enige juiste. Vlakbij de Woeste Hoove op locatie Schalterberg heeft drinkwaterbedrijf Vitens in het kader van duurzame drinkwatervoorziening in Gelderland een infiltratieproject opgezet. In een stelsel van infiltratievennen bij de Hoove Delle (Natuurmonumenten gebied Reehenberg) wordt naar eigen zeggen in natte periodes 2 miljoen kubieke meter water uit het 6 kilometer verderop gelegen Apeldoorns kanaal gepompt. Dit ter compensatie van een deel van de totale waterwinning op de Veluwe. De zandige bodem van de Veluwe fungeert dan als filter, waarbij het aanwezige grondwater wordt aangevuld door de infiltratie. Alle beetjes helpen om groontrekkers zoals bijvoorbeeld die Zuid-Veluwe papierfabriek (5 miljoen kubieke meter per jaar) te compenseren.